

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Jertfele pionerilor...

— Cu prilejul forțării trecerei râurilor Drina, Sava și Dunărea —

(L. P.) Presa germană și austro-ungară vorbind despre ofensiva contra Serbiei, insistă asupra faptului că cea mai importantă și mai dificilă fază a acestei ofensive a fost de bună seamă forțarea trecerei peste râurile Drina, Sava și Dunărea, în mijlocul grindinei de proiectile dușmane. Și cu aceasta ocaziune, cronicarii militari ai ziarelor aduc laude pionerilor, acestor anonimi meșteșugari ai podurilor, cari au sarcina atât de periculoasă ca sub focul artileriei dușmane să lege cu o punte un mal de celălalt, și să croiască astfel oștirea drumul spre tabăra inamică.

Despre munca și jertfa pionerilor voi stăruir în rândurile de mai jos — cu alt mai mult cu cât și flăcăii români și-au arătat eroismul lor în acțiunea spinoasă de pioner.

Cunoscutul scriitor Francisc Molnar a închinat o frumoasă pagină pionerilor, în »Neue Freie Presse« pe la începutul lui Septembrie, după ce trupele aliate au spart frontul rusesc la riul Zlota-Lipa, din Galiția de răsărit. Atunci a scris Molnar un articol admirabil: »Pionerii vin din dăbravă...« în care a relevat și vitejia pionerilor români. Reproduc din acest articol, următoarele fragmente frumoase:

»Cu câteva zile înainte de a se rupe frontul rusesc dela Zlota-Lipa, mi-a șoptit cineva într'o seară:

— Solyom Fekete vine din dăbravă!

Numele acesta l'am mai auzit odată: Căpitanul de cavalerie Solyom Fekete este comandantul pionerilor noștri. Nu pricepeam ce mister zace în faptul că el vine din pădure. Atâta știam, că pe munte, în pădure, locuiau pionerii în corturi.

— Solyom Fekete vine! Asta înseamnă că va avea loc o trecere forțată a râului.

La prînz s'au coborît pionerii, paralel cu riul Zlota-Lipa. Căruțe, pontoane, scânduri, unelte — ca și cum s'ar strămuta o întreagă fabrică. În piața principală, caravana se oprește. Deodată descăleacă un căpitan de cavalerie bălai, cu fața smeadă, arsă de soare. Un locotenent îmi șoptește: E Solyom Fekete.

Acum simt și eu că se va întâmpla ceva. Dar ce, când și unde, nimeni nu știe încă.

Solyom Fekete înseamnă apă, podurile, bărcile, pontoanele, bălăcirea în apă în momentul când mitraliezele dușmane lărmuesc ucigător; înseamnă puntea așezată pe bărci, înseamnă trecătorile permanente durate din grinzi. În ținutul acesta — Solyom Fekete înseamnă tot ce constituie gloria în război a pionerilor. Nu-i de mult în corpul de armată care operează în Galiția — dar reputația lui a adus-o din Serbia. Căpitanul acesta a petrecut șase spre zece ani pe cursul de jos al Dunărei cu meșteșugul de pioner, acum luptă de 13 luni la diferite râuri. E originar din Bihor și are două decorații. Una a căpătat-o încă jos la Kolubara (Serbia).

Mă conduce la soldații lui și mă lasă acolo. În chipul acesta am făcut cunoștință cu »vechii tovarăși ai apei« din sudul Ungariei — cum se numesc ei singuri. Cel mai de față din ei e originar din comitat. Timișului, e un român, caporalul Grigorie Dănciu. E decorat cu medalia de aur pentru vitejie. Acașă la dînsul, e de profesie monteur de telefoane. În ori-ce aventură are un rol și a lucrat strălucit în zilele cele mai grele — câte odată chiar șase pași departe de dușman. Nu-i lipsește nimic, deși în război a căpătat până acum 18 gloanțe, — lucru ce-l confirmă și căpitanul său. Și sergentul major Dix, este originar din Timiș, unde e tîmplar. Anul trecut, a adus îndărăt cu șase soldați treizeci de pontoane de pe riul Kolubara, în care infanteriștii noștri au fost împușcați de sârbi.

Cumplită a mai fost această trecere a râului. Căpitanul mi-a istorisit, că sârbii cari purtau un război special contra pionerilor, foloseau și o tactică specială. Ei lăsașu ca pionerii să se apropie de riu la 30 de pași depărtare și-i așteptau pe malul înalt îndărătul adăposturilor lor.

La »trecerea forțată a râurilor« trebuie neapărat să treci, și lucrul acesta îl știau și sârbii. Dela o distanță de 30 de metri deschideau ei focul de mitralieze asupra pionerilor, erau chiar cazuri când lăsașu pionerii să ajungă pe mal și acolo să-i primească cu focul tunurilor. Cine trecea riul, mai trebuia să se urce pe o scară ca să ajungă pe malul înalt sârb.

— Alți soldați au măcar tranșee — constată tovarășii apei — dar noi pionerii lucrăm, stînd în picioare, fără scut. Doar în tranșee nu poți dura o punte și în apă nu poți să te întinzi pe burtă.

Este precis rînduit, căți tîmplari, metalurgiști și alți meșteșugari trebuie să cuprindă o companie de pioneri. Ștefan David din Măcău e tîmplar, Adam Feldman din Torontal e ceferist. Acești doi s'au chinuit într'o dimineață sombră de Noiembrie, în mijlocul ploiei torențiale să transporte infanteria noastră peste riul Kolubara. La un moment credeam că totul se apropie de un bun sfârșit, dar

— A trebuit să aducem îndărăt pontonul cu 5 răniți și un mort.

— Acesta e șeful de patrulă Golopența, căruțaș din Băile Hercuiane, și acela de acolo e șeful de patrulă Gotardi. Ambii, au trecut goi, riul Sava, fiindcă au zărit la sârbi mai multe pontoane de ale noastre. Într'unul zăcea mort un locotenent, și în celelalte două pontoane se aflau morți. Și asta de acolo, Ioan Tudor — e strașnic.

Căpitanul Solyom Fekete nu vorbește de altceva decât de pionerii lui și de apă, mereu despre apă. Căci este obiectul vieții sale, meșteșugul lui, ambiția lui, necazul lui, bucuria lui. Dunărea o iubeste. Tinerețea și-a petrecut-o acolo. Disprețuește însă râurile sîrbești. Sînt ape rele, mizerabile, El a construit unicul pod militar între Belgrad și Semlin. Cele mai rele râuri sînt Drina și Nistru. Aceste două râuri, parcă blestamate de Dumnezeu se umflă fără de veste. Nistrul pare că ar inunda jumătate din lume... Rele ape. Un fluviu frumos e Dunărea. Vorbind de munca pionerilor în Serbia, mi-a povestit că 'n cinci săptămâni au avut de furcă cu trei revărsări de ape, dar pionerii lucrau la cinci sute de pași departe de mitraliezele sârbești la un pod lung de 160 metri. Și au trimis atunci sârbii cinci mori plutitoare contra podului, pe riul umflat — și aceste mori au distrus podul frumos și scump. Munca trebuia începută dela capăt: în focul tunurilor, mitraliezelor, întâi trecerea râului cu ajutorul pontonului, apoi o punte militară, apoi iarăși un pod permanent de 160 metri.

Laude s'a adus atunci companiei de pioneri. Dar din pionerii cei vechi, mai avem astăzi... o, dacă i-am mai avea pe toți!...

Odată a rămas pe un ponton din 70 de pioneri, numai unul în viață.

Cu aceste jertfe ale pionerilor, armatele își croiesc calea peste râuri, în hotarul dușman.

DIN ROMÂNIA

Prof. N. Iorga despre mobilizarea Bulgariei și interesele României

În ziarul »Universul« delă 25 Sept. st. v. d. profesor Neculaie Iorga, în articolul prim »Un ceas decisiv« se ocupă de noile evenimente grave din Balcani în legătură cu interesele României și ajunge la următoarele încheieri:

Pentru România, care nu poate să nu creadă ce s'a spus la Sofia și nu poate să nu vadă ce s'a petrecut la Salonic e o însemnată schimbare a situației.

Locul Bulgariei rămâne fixat acum: nimic nu-l mai poate schimba. Intre ea și noi este numai forma diplomatică.

Dar acest fapt impune Guvernului o mare și solemnă responsabilitate. Și din punct de vedere militar totul trebuie să fie gata în România pentru orice. Gata în acel sens că nimic să nu ne poată surprinde, nimic să nu ne poată păgubi.

Supravegherea acestei pregătiri integrale nu se poate face din afară de Guvern. Din afară ea se poate tulbura numai. Cu atât mai mult cu cât cei cari vreau să ajute sînt mai însuflețiți în acțiunea lor.

Dar acei cari o spunem aceasta și marea mulțime care o crede, delegăm Guvernului răspunzător numai dreptu-

rile unei națiuni perfect orientată asupra intereselor sale și gata să le susție cu orice jertfă, și nu abdicăm în mâinile lui convingerea și judecata noastră, care sînt mai presus de orice.

Rămânând la cârmă singur — putem zice singur ca om — d. Brătianu înțelege, evident, tot ce i s'a încredințat în momentul când de hotărîrea d-sale prudentă, dar neapărat energică, atîrnă cea mai mare fericire, dar și nenorocirea cea mai înspăimîntătoare pentru această țară și acest neam întreg!

Din partea mea, într'o anume privință am tăcut până acum, nu pentru a rămânea mut, ci pentru ca nimeni să nu-mi poată tăgădui astăzi dreptul de a vorbi liniștit, dar limpede astfel.

D. Sassonow cere României trecerea trupelor rusești prin Dobrogea

Citim în ziarul »Dreptatea«:

Suntem pozitiv informați că d. Sassonov, ministrul de externe al Rusiei, a delegat pe reprezentantul său la București, să sondeze sentimentele guvernului român asupra propunerii ce s'ar face României, ca trupele rusești să treacă prin Dobrogea, în Bulgaria.

Știm că d. Brătianu a manifestat energic hotărîrea sa de a apăra prin toate mijloacele neutralitatea României, împotriva nu importă cui.

a dus la luarea cu asalt al pozițiilor dușmane la vest de Iuxt pe o întindere de doi kilometri. 3 ofițeri și 367 soldați au fost prinși, am capturat 1 mitralieză. Contra atacuri rusești au fost respinse.

La armata printului Leopold al Bavariei nimic nou.

Armata generalului Linsingen a făcut ca dușmana cavalerie să evacueze câmpul de luptă dela Iezierci.

Situația la trupele germane ale armatei generalului Bothmer — e neschimbată.

Șeful Statului major.

LUPTELE DIN APUS

— Eșuarea atacurilor franceze. — Încă un număr de vapoare franceze și engleze scufundate de submarine germane. — Presa engleză atacă politica balcanică a guvernului englez. —

Francezii continuă atacurile lor în Champagne și la nord de Arras — fără însă să câștige teren.

Comunicatul german dela 12 Octombrie arată astfel cum s'au desfășurat luptele recente pe frontul francez:

La nord de Arras, francezii au continuat cu atacurile lor. Două atacuri parțiale contra tranșeelor ce le-am recucerit la sud-vest de Loos la 8 Octombrie au fost respinse de noi. Atacuri mai puternice contra frontului la nord est de Souchez până la răsărit de Neuville s'au prăbușit în unele locuri cu însemnate pierderi pentru dușman. Numai în două locuri mici francezii au ajuns până în linia avansată a pozițiilor noastre. Și în Champagne, atacurile franceze s'au terminat de ambele părți ale satului Tahure cu o înfrîngere simțitoare pentru dușman. Cu toată pregătirea puternică de artilerie, dușmanul n'a putut dobândi eri seară niciieri câștig de teren. Și azi dimineața au eșuat acolo încercarea lui de a sparge frontul nostru.

Șeful Statului major.

— Căpitanul vaporului grec »Patris« anunță că a primit pe calea telegrafiei fără fir un strigăt de ajutor al vaporului francez de transportat trupe »Sambli Haver«, care a fost torpilat de un submarin german la o sută de mile departe de Malta. Când »Patris« a alergat în ajutor, vaporul francez era deja scufundat, cu toate trupele (2000 soldați). Torpiloare engleze ar fi salvat 90 răniți.

— Din Atena se anunță că zi de zi se înmulțesc cazurile de scufundare de vapoare engleze și franceze de transport la Marea Egeică, de către submarine germane. În ultimele trei zile au fost scufundate un vapor englez și un vapor francez.

— Azi se întrunește parlamentul englez. Cu aceasta ocazie ziarele engleze, ca »Times« și alte, critică politica balcanică a guvernului englez, căci în Balcani au fost stricate toate socoteliile Angliei. Turcia și Bulgaria au trecut de partea dușmanului. Grecia rămâne

MERSUL RĂZBOIULUI

TOT MAI APROAPE DE DÛNABURG

— Atacuri rusești respinse. — Cucerirea orașului sîrb Semendria. — Toate înălțimile Belgradului ocupate de trupele aliate. — Eșuarea atacurilor franceze. — Situația neschimbată pe frontul italian. — Acțiunea Ententei în Balcani. — Ce face Grecia și Bulgaria. — Situația la Dardanele. —

În jurul acțiunii Ententei în Balcani, presa engleză, și mai ales cea italiană, face mult șgomot — dar fapte evidente nu se văd. Mai eri presa engleză spunea că proiectează să trimeată în Balcani 150.000 soldați, eri ziarele italiene vorbeau de un nou proiect, de a aduce 450.000 soldați. Totul însă se reduce la proiect — unele ziare engleze recunosc că Ententa vine prea târziu cu un asemenea proiect. În realitate însă la Salonic Ententa a adus până acum 50 mii soldați, cari nici n'au pornit încă spre Serbia.

În vremea aceasta însă armatele puterilor centrale înaintează mereu în Serbia din rapoartele dela 12 Octombrie reiese că au ocupat tot lanțul de munți ce împrejmuște Belgradul. Cetatea Semendria a fost cucerită de germani, și acum trupele germane sînt pe drum spre orașul Pozarevac, și ajuns deja la riul Morava.

Se constată acum că Sârbii au fost aprovizionați de puterile Ententei de cele mai noi tunuri, de mare calibru — în mare număr.

Pe frontul rusesc se semnalează res-

pingerea atacurilor rusești din Volinia. Un frumos succes au obținut trupele lui Hindenburg pe frontul dela Dunaburg. Ele au smuls dela ruși încă o serie din pozițiile lor întărite pe o întindere de 2 jum. kilometri. În cursul unei săptămâni, comunicatul german a anunțat de trei ori, luarea cu asalt al pozițiilor rusești din preajma Dunaburgului, o linie după alta dela Vest — așa că ne putem aștepta la căderea acestui oraș, în cel mai scurt timp.

Iată acum textul comunicatelor oficiale dela 13 Octombrie despre noile lupte de pe frontul rusesc:

Situația e neschimbată. În regiunea la sud de Burkanov am respins trei atacuri rusești. Respingerea unui al patrulea atac e încă în curs pe un front de 2 până la 3 kilometri. La riul Kormin și la nord de Rafalovka dușmanul a încercat de asemenea câteva atacuri fără succes.

Höfer, mareșal loco.

Comunicatul german anunță:

Atacul armatei lui Hindenburg pe frontul de vest al orașului Dunaburg

neutrală, deși succesul Ententei în Balcani era avizat pe concursul Greciei. România rămâne mereu într'o izolare pasivă și a pierdut contactul cu armatele rusești. Numai Serbia se mai luptă pentru libertate. Așa dar bilanțul pasiv al războiului este foarte grav pentru Anglia și trebuie o grabnică intervenție.

LA SUD

Lanțul de munți în jurul Belgradului ocupat de trupele aliate

De pe frontul sârbesc, v. Höfer comunică următoarele, pe ziua de 12 Oct.:

La sud de Sava și Dunărea și pe cursul de jos al Drinei atacăm pe întregul front. Trupele austro-ungare cari au înaintat din spre Belgrad, la luarea cu asalt al muntelui Lipar, situat la răsărit de oraș și de șanțurile Loudon, au mai capturat 3 tunuri și un reflector.

Toate înălțimile cari încercuiesc Belgradul, cari domină trecătorile râurilor, sînt acum în posesiunea armatelor aliate. Germanii au cucerit orașul Semendria și gonesc pe dușman în spre Pozarevac.

La granița între Herțegovina și Muntenegru s'au produs în mai multe locuri încăierări cu detașamentele muntenegre.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

Pe întreg frontul acțiunea noastră de înaintare face bune progrese.

Orașul și forturile Semendria au fost luate eri de trupele noastre.

Șeful Statului major.

Trupele Ententei n'au pornit încă spre Serbia

O știre din Paris anunță că trupele Ententei cari erau deja învagonate la Salonic spre a pleca în Serbia, au fost oprite, în urma unui contra ordin.

»Daily News« află din Atena că Ententa și-a schimbat planul de operațiuni în Balcani. Debarcarea de trupe continuă în Salonic, dar ele vor fi numai concentrate acolo, iar nu trimise undeva. Nici un soldat al Ententei n'a plecat încă spre Serbia — și nu se știe de ce.

»Secolo« vorbește de rezistența îndărătnică a sârbilor, și scrie că Serbia așteaptă cu neliniște ajutorul Ententei și hotărîrea Greciei.

Ziarele elvețiene află din Niș că armatele sârbești se retrag în interiorul Serbiei și se speră că 'n scurt timp se vor putea uni cu trupele Ententei. »Basler Nachrichten« crede, că debarcarea trupelor anglo-franceze la Salonic s'a efectuat prea târziu, ca Serbia să mai poată conta în ajutorul lor.

Conlucrarea comună a Bulgariei și Turciei în noul război balcanic

Din Atena se telegrafiază: Turcia a pus la dispoziția Bulgariei fabricile ei de arme, precum și două corpuri de ar-

mată. În schimb Bulgaria a cedat Turciei importante depozite de cărbuni, vagoane și material de război; Turcia să se folosească de porturile bulgare dela Marea Neagră. Torpiloare turcești circulă în fața portului bulgar Burgas.

— În Petersburg se crede că înainte ca Bulgaria va declara război Serbiei, îi va trimite un ultimatum, cerând cedarea Macedoniei.

O declarație a noului guvern grec

În ședința de Luni a Camerei grecești, noul guvern Zaimis recomandându-se parlamentului, a declarat că politica ei va fi aceeași ca politica Greciei la începutul războiului, iar viitoarea atitudine a Greciei depinde de noile evenimente. A luat apoi cuvîntul Venizelos. Discursul lui n'a fost încă comunicat telegrafic.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Situația neschimbată pe frontul italian. — Presa italiană despre situația în Balcani. — Vor debarca trupe italiene în Asia mică? —

Comunicatul dela 12 Oct. al lui v. Höfer anunță că pe frontul italian situația e neschimbată.

— După ziarul italian »Idea Nazionale« guvernele Ententei s'ar fi înțeles să intervîie în Balcani nu cu 150.000 soldați, ci cu 450.000. Toate puterile Ententei sînt obligate să trimeată acolo trupe. Flota engleză va lua o parte activă în operațiunile din Balcani, cu scopul de a atrage în conflict și Grecia și România.

— Ziarul grec »Hestia« este informat că numeroase trupe italiene au pornit zilele trecute spre Bari și Brindisi, unde s'au imbarcat pe 12 vapoare mari de transport. Se crede că ele vor debarca pe coastele Asiei mici.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— Submarine germane la coasta Crimeei. — Seziunea de război a Camerei otomane. —

— Comunicatul oficios rus anunță că submarine germane și turcești au fost zărite în fața coastei Crimeei și distrugătoare rusești au pornit în urmărirea submarinelor.

— Camera otomană va ține ședințe 6 săptămâni, în care timp se va vota bugetul de război și alte legi importante.

— Comunicatul turc anunță că la Kerits-Tepe, un torpilor dușman a fost nimerit de artileria turcă. O mină turcească a făcut explozie în tranșeele dușmane, omorînd toți soldații de acolo. La Sedil Bahr, artileria dușmană a aruncat 1000 proiectile asupra pozițiilor turcești, intervenind artileria turcă, cea dușmană a fost redusă la tăcere.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele

— »Cucu« și »Foaia Ilustrată« —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Tunul 42 cm.

E și azi cea mai mare surprindere și senzație a războiului mondial. Acest monstru, al cărui efect a produs o adevărată revoluție în tehnica războiului, până azi numai din legende și presupuneri l'am cunoscut. Acum însă, ziarul »Der Holzarbeiter«, ce apare în Austria, ne dă câteva deslușiri, despre această nouă glorie a tehnicii, care credem că-i interesează și pe cetitorii foii noastre.

Inventatorul mortierului, inginerul Dr. Seume a ținut o conferință, din care extragem următoarele:

Construcția întregă are o greutate de 88.750 kgr., iar baza (fundamentul) 37.500 kgr. Lungimea țevii e de 5 metri. Greutatea unui proiectil 400 kgr., lungimea 1.26 m. Mortierul întreg se desfășoară în 172 părți, iar transportul necesită 12 vagoane. Înainte de a-l folosi e zidit în pământ. Afunzimea bazei e de 8 metri. Lütlich l'au bombardat dela o distanță de 28 klm. Siguranța țintei variază între 1-3 metri. Prima pușcătură asupra cetății Lütlich a ucis 1700 luptători, a două 2300. Lütlich a primit 5 pușcături, iar Namuri și Maubeuge fiecare câte 2 pușcături.

Montarea mortierului durează 25-26 ore, iar îndreptarea tirului, — după ce distanța a fost măsurată cu ajutorul tunurilor de calibru mai mic — necesită 6 ore. Personalul de serviciu își astupă ochii, urechile, gura și nasul cu mască, iar în momentul detonației stau culcați la pământ pe pantece. Presiunea aerului e atât de mare, încât pe un teritor de 4 kilometri pătrați se sparg toate ferestrele. O pușcătură costă 11 mii mărci (13 mii coroane). Mortierul montat totodată e și subminat, și la caz de pericol comandantul are datoria a-l arunca în aer, ca nu cumva să ajungă în mîna inamicului. Personalul de serviciu al mortierului e de 240 oameni.

Harta (mapa) războiului.

La administrația ziarului nostru se află de vânzare următoarele hărți:

Harta mare a Europei, mărimea 140/220 cm. în 5 colori — cor. 2.50
 Aceiași hartă, mărimea 77+100 — cor. 1.50
 Harta războiului turco-rus — cor. 1.50
 Harta războiului mondial mărimea 56+81 — cor. 1.20

Pentru espedarea franco să se alature la fie-care comandă 10 fileri.

Știrile zilei

Moartea arhiducelui Ludovic Salvator

Dinastia habshurgică a pierdut un membru de seamă al ei, un om de știință, prin moartea arhiducelui Ludovic Salvator, întâmplată ieri în palatul Brandeis de pe Elba. Arhiducele acesta s'a devotat toată viața cercetărilor științifice. A făcut numeroase călătorii pe mare, a studiat insulele, animale și a scris o serie de studii de folclor interesante. Arhiducele Ludovic Salvator moare în vîrsta de 68 ani.

D. Titu Maiorescu

fostul prim ministru român, terminându-și tratamentul în Elveția, a părăsit această țară, pentru a se întoarce în România. Bătrânul bărbat de stat al României, și-a întrerupt la Viena, călătoria, pentru câteva zile.

Mare foc într-o comuna românească de lângă Deva

Din Deva se anunță: În comuna Nădăștia de jos a izbucnit luni, un groaznic incendiu, care a distrus în cursul nopții 30 case și magazii cu produse. Cei mai mulți din păgubași sînt economi români. Cauza focului nu-i cunoscută încă.

Grațieri în România

Regele Ferdinand al României, cu prilejul împlinirii unui an dela suirea sa pe tron, a semnat decretul prin care acordă grațieri, preschimbări și reduceri de pedeapsă la diferiți condamnați pentru delictе comune și militare.

Un congres internațional de studii

se va ține la Berna (Elveția) între 14-18 Decembrie, care-și propune să se ocupe de aceleași probleme pe care le-au desbătut înainte de război comisiunile Uniunii interparlamentare și a Asociației internaționale »Law« pentru pregătirea celui de al treilea congres dela Haaga. Se va crea un dosar științific care va cuprinde toate chestiunile cu care se va ocupa viitorul congres oficial al păcii, și va propune soluțiuni pentru realizarea unei păci trainice.

Poetul Victor Eftimiu ca artist dramatic

Poetul Victor Eftimiu care a învățat să joace pe atâția actori și în piesele cărui au jucat atîtea sute de actori, a hotărît și el să joace teatru în urma insistențelor unui harnic impresariu.

Inconjurat de o trupă de elită autorul nostru de frunte, va face un mare turneu în toată România, jucând rolul principal din tragi-comedia sa »Akim« pe care o socotește cea mai bună dintre lucrările sale. — Se prevede un mare succes acestui turneu.

Vești bune din Sasca

Cu mare mîngăere citesc prin ziarurile noastre, cum să roagă lumea la Dumnezeu prin biserici pentru iubiții noștri ostași, cari se luptă cu un eroism care a pus în uimire lumea întregă.

Și noi ocnarii ne facem datoria în privința aceasta, noi, cari de copii știm ce este primejdia, când ne coborim în adâncul pămîntului 500-600 metri ca să scoatem lalumina zilei bogățiile pămîntului.

Și când eșim la suprafață cu dor mergem la biserică noastră, unde preotul nostru Ioan Murgu cu toată inima face slujbe dumnezeiești. Implinesc o datorie creștinească când vestesc lumii, că în biserică noastră din Sasca montană aproape de un an în fie-care Duminecă după amiază se face slujbă pentru soldați, împreună totdeauna și cu o predică potrivită, prin care mîngăie pe cei necăjiți și întristați. Astfel până acuma s'au făcut în 44 Dumineci astfel de slujbe. Bună idee a avut preotul nostru când a dispus, că la aceste slujbe să se poarte un tas cu menirea că banii adunați să se trimită la spitale pentru soldații răniți.

Până acuma s'au adunat peste 400 coroane, cari s'au trimis la spitalele din Caransebeș, Lugoj, Biserica Albă și Oravița. Înălțător a fost momentul când în ziua de Crăciun la indemnul preotului I. Murgu, școlarii au contribuit cu 50 coroane pentru copii rămași fără părinți. — Iată așa dară ce mîngăiere avem noi ocnarii în aceste vremi grele: preotul nostru slujește și să roagă din inimă, ne predică învățături folositoare așa că suntem adânc impresionați, corul îngeresc al copiilor nevinoși ne ridică inimile spre cer, iar corul ocnarilor ne însuflețește la fapte bune și plăcute lui Dumnezeu. De Dumnezeu ca slujbele și rugăciunile din biserică noastră să contribuie la mîngăierea multor mii de inimi intristate.

Sasca-montană, 3 Oct. 1915.

Vasile Omescu, episcop

Ultima oră

A început și ofensiva Bulgariei contra Serbiei

Geneva, 13 Octombrie. — Agenția Havas din Paris, publică următoarea telegramă din Niș cu data de 11 Octombrie: Biroul de presă sîrb anunță:

Bulgarii ne-au atacat pe frontul Knjazevac.

După ziarul englez »Times« atacul acesta al Bulgariei s'a produs cu două divizii.

Knjazevac este un oraș în cercul sîrbesc Timoc, vecin cu Bulgaria. E situat pe riul Timoc, care e riul de graniță între Serbia și Bulgaria, la sud-vest de Vidin.

*

Berlin, 13 Octombrie. — Ziarul Vossische Zeitung a primit din Zürich următoarea telegramă:

Ziarul »Neue Züricher Zeitung« anunță din sorginte sigură, că ieri, Marti la orele 11 Bulgaria a declarat războiu Serbiei.

Din partea cercurilor competente din Berlin, știrea aceasta e considerată ca prematură. Fapt este că relațiile între Bulgaria și Serbia au devenit tot mai încordate și o ieșire din această criză între cele două state balcanice nu mai poate fi amînată.

Duelul oratoric Zaimis—Venizelos

Atena, 13 Oct. — După declarația făcută în Camera de noul prim-ministru grec, Zaimis, că Grecia nu-și va schimba politica ei de neutralitate, observată dela începutul războiului, de cît decamdată printr-o neutralitate armată, — a luat cuvîntul fostul prim ministru grec, Venizelos, arătînd că nimeni nu voiește să atragă țara grecească în turburări interne. Dată fiind situația actuală, majoritatea Camerei va acorda sprijinul ei guvernului Zaimis, cîtă vreme politica acestui guvern nu va răsturna principiile politice sale, asupra căreia Camera și-a dat votul. Acum nu e vorba dacă trebuie să purtăm război, ci trebuie să știm când să începem războiul. Nu trebuie să tolerăm ca Bulgaria să înfrîngă Serbia, ca apoi să ne atace pe noi. O biruință a Bulgariei ar însemna distrugerea helenismului. Venizelos urează noului guvern ca politica lui să se arate a fi mai bună ca cea a lui.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțiu.

Foaia Poporului Român Bpest Ilka-u 36

Ajutorul de stat pe seama familiilor celor înrolați.

Prețul cu portpostal împreună nu mai 20 fileri.

Cuprinsul:

1. Cine este îndreptățit să primească ajutor?
 2. Cine n'are drept la ajutor?
 3. Cei îndreptățiți la ajutor.
 3. Ajutorul zilnic pentru întreținere și chirie.
 4. De când până când urmează să se plătească ajutorul?
 5. Cât face ajutorul la zi pentru fiecare membru de familie?
 6. Unde și cum trebuie să se ceară ajutorul?
 7. Remedii de drept. — Plătirea ajutorului.
 8. Plătirea taxelor când cel îndreptățit la ajutor se mută în alt sat sau oraș.
- La comandă prețul esemplarelor se poate trimite și în mărci postale. Cu rambursă nimănuia nu trimitem.

Loc de serviciu caută:

Nicołae Bădulescu serviciu de chelner. Măriuța Samoilescu servitoare de casă. Lucreția Moga servitoare de casă. Ana Moga serviciu de rînd.

Scrisorile să se adreseze la Aikenyér (Hunyadmegye), unde se află toți cei susnumiți.